

Pe teme de sezon

SÎNT GATA

CONSTRUCȚIILE ZOOTEHNICE?

Întrebat ce anume condiționează dezvoltarea șeptelului și o bună producție animalieră, orice crescător de animale va răspunde: „hrănirea, îngrijirea, adăpostirea”.

Cei trei factori nu pot trăi separat. Dacă lipsește unul singur, oricât de bine ar fi asigurate celelalte două, animalele se resimt. Cooperatorii agricoli din comuna Baba Ana, regiunea Ploiești, sînt cunoscuți pentru grija pe care o au pentru iernatul animalelor. Aici, primii miei apar din decembrie și sînt vinduți în plină iarnă cu preț bun. Aci s-a realizat, deci, condiția fătării timpurii la oi. Dar pentru ca fragedele să nu sufere din cauza frigului, pe lângă faptul că adăposturile sînt bine asigurate im-

potriva curenților, au fost instalate în grajduri și sobe.

Fiindcă adăpostirea pe timpul iernii influențează direct producția și fiindcă problema aceasta se pune acum în mod presant, li vom acorda aici cuvenita atenție. Ridicarea de obiective zootehnice este o treabă de tot anul. Ea merge în pas cu creșterea continuă a efectivelor de animale.

Construcțiile încep din primăvară și, în mod obligatoriu, la venirea frigului sînt terminate. Așa se potrec lucrurile în cooperativele agricole de producție unde brigada de construcții s-a încadrat în timpul de lucru afectat, iar materialele necesare (lemn, ciment, cărămidă etc.) au fost procurate la

vremea potrivită. În foarte multe cazuri, la construcții sînt folosite materiale din surse locale. Aproape toate cooperativele agricole din regiunea București și-au fabricat singure cărămida necesară. Cooperativa agricolă din comuna Siliștea, care acum două săptămîni era prietare codășe la terminarea obiectivelor zootehnice, și-a procurat urgent materialele de construcție iar la ora aceasta a încheiat construcția fluxului porcin.

Măsuri de ultimă instanță au fost luate și la Uești, raionul Videle. Aici, echipa de construcție condusă de Dumitru Stelian s-a ocupat mai mult de lucrări particulare, lăsîndu-le pe cele ale cooperativei agricole pe ultimul plan. Rezultatul este că s-au trezit în miezul lui octombrie cu construcțiile neterminate. Grăbită, conducerea cooperativei agricole a angajat meșteri de la Maiu-Spart care în scurtă vreme au lichidat întîrzierea.

Deosebit de importantă este și punerea la punct a construcțiilor vechi: repararea ușilor, ferestrelor, terminarea instalațiilor electrice, a celor de apă. Insistăm în mod deosebit asupra introducerii de curent electric fiindcă de aceasta depinde în primul rînd aprovizionarea cu apă a grajdurilor pe timpul iernii. Aproape o sută de cooperative agricole din regiunea București nu pot folosi însă sursele de apă din puțurile forate, fiindcă întreprinderea regională de resort (I.D.E.B.) amîna fără termen lucrările de electrificare. Explicația, după cum se știe, stă în defectuoasa planificarea de către I.D.E.B. a acestor lucrări.

Zilele frumoase sînt acum numărate. Să le folosim din plin, asigurînd animalelor adăposturi trainice, călduroase și cu aceeași condiția pentru o bună îngrijire și hrănire. Ele ne vor da astfel o producție bună și în timpul iernii.

Recoltă bogată de porumb la cooperativa agricolă de producție Dobroiești, regiunea București

I. PELTZ: „FAUNA BURZULUIȚILOR”

Lumea pe care I. Peltz o evocă de obicei este lumea trecutului. Bun cunoscător al perioadei ce precede cel de-al doilea război mondial ca și anii tulburi ce-l vestesc și stau sub semnul lui, scriitorul se arată preocupat de înțelesul pe care îl degajă actele personajelor sale, de obicei aface-riști, oameni politici, moșieri și industriași legați cu trup și suflet de felul de viață ce le hrănea și ocrotea buzunarul. Astfel încât evenimentele ce survin în existența acestora după Eliberare iau proporția unor cataclisme care răstoarnă vechile făgașuri, prefac brusc rânduiețile statornicite, periclitează definitiv dulcea și pentru ei mănoasa stabilitate de odinioară. În lumina acestor reacții la replica timpului istoric urmărește autorul răsunetul naționalizării. Răsturnarea provocată de actul de la 11 iunie 1948 în activitatea lui Albert Brincoveanu înseamnă înainte de toate o catastrofă, care perturbă toate vechile comodități și care îi taie orice sursă de câștig prin exploatare (*Fauna burzuluiților*). În altă năvelă, *Foștii*, șocul modificării de situații e atât de ascuțit resimțit încât personajul, fostul boier State

Note de lectură

Veniamescu-Brănești, a făcut chiar și un tic — trădând obsesia depozedatului — ce se manifestă prin întrebarea invariabilă: „câte hectare și-au luat?” Reducerea la ticuri verbale (care de fapt trădează o stupefacție încă neconsemnată) dezvăluie și sărăcia lăuntrică dar mai ales neputința de a înțelege sensul istoriei, mersul ei înainte.

Destinul unui om pierdut, ultima povestire din volum, surprinde decăderea lui Vasile Bogdan, fostul argat care la oraș nu-și găsește locul și se sinucide. În realitate Vasile Bogdan nu știe ce alege să facă, să rămână un pasiv sau dimpotrivă să ia o poziție activă față de realitate. I. Peltz condamnă prin drama eroului acea pasivitate cetățenească de care se face vinovat Vasile Bogdan când ocolește cu bună știință șansa situației pe pozițiile luptei democratice pe care viața de toate zilele i-o oferă la un moment dat.

Volum interesant, scris cu o vervă polemică la adresa lumii de care ne-am despărțit, *Fauna burzuluiților* creează în același timp și apropierea pe care o așteptăm substanțială a autorului de actualitate.

RADU ZAMFIR

Scenă la clubul
căminului cultu-
ral din Gavojdia-
Lugoj

BIENALA DE TEATRU „I. L. CARAGIALE”

PREGĂTIRI PENTRU FAZA REGIONALĂ

Ne mai desparte puțin timp de momentul în care se vor aprinde reflectoarele pentru a lumina faza regională a celui de-al IV-lea Festival bienal de teatru I. L. Caragiale. În regiunea București, au luat startul în acest festival, participând la faza intercomunală, 651 de formații cu peste 7 000 de artiști amatori. În sîta fazelor de selecție au rămas cele mai bune echipe.

— Precizăm de la început, ne spune tovarășul Tănase, că distingem două trepte în momentul actual. O serie de echipe — printre care cele ale căminelor din Dragalina și Arțari, ale caselor de cultură din Slobozia și Alexandria — se află într-un stadiu avansat de pregătire; piesele cu care se vor prezenta au fost rodite cu prilejul a numeroase spectacole. Alte echipe și-au schimbat repertoriul în vederea fazei regionale și, de aceea, munca lor este mai intensă. Pînă la 20 octombrie vor trebui să facă mai multe repetiții pentru ca după aceea să dea câteva reprezentații pe scenă.

Merită subliniată inițiativa Casei de cultură din Urziceni. Cu piesa *E vinovată Corina?* în regia lui Dinu Negreanu, se va întreprinde un turneu în raion, în care alături de artiști amatori, vor juca și actorii ai Teatrului C. Nottara.

— Într-adevăr este o formă deose-

bit de prețioasă și utilă prin care se manifestă sprijinul dat amatorilor. Ce ne mai puteți spune în privința aportului specialiștilor în pregătirea echipelor pentru faza regională?

— A existat preocuparea ca fiecare raion să primească îndrumarea competentă a unui specialist. De pildă, la Casa de cultură din Fetești, regizorul Constantin Moruzan pregătește un montaj literar, iar cu formația din Crovu (Drăgănești) lucrează Cornel Nicolescu, actor la Teatrul „Barbu Delavrancea”. Formația Casei de cultură din Călărași se bucură de sprijinul regizorului Paul Stratilat și al scenografei Elena Forțu.

— Consultînd repertoriul, am constatat că unele echipe abordă genuri noi de spectacole pentru mișcarea artistică de amatori.

— Noi am căutat ca repertoriul să cuprindă o cît mai mare varietate de genuri. Astfel, Casa de cultură din Giurgiu și căminul din Peretu vor veni la faza regională cu comedii muzicale, iar căminul din Bolintin cu un vodevil.

— Alături de echipele din Peretu,

Urziceni, Giurgiu, Călărași sau Fetești, ale căror nume au fost înscrise pe lista finalistelor la alte festivaluri de teatru, ce prezențe noi puteți consemna?

— Actualul festival de teatru a scos la iveală multe formații talentate, capabile să prezinte spectacole la un bun nivel artistic. Dintre acestea la faza regională le vom vedea pe cele din Arțari, Izvoarele, Țigănești (aceasta din urmă vine cu o echipă de teatru și cu una de păpușari), Bildana care va prezenta un montaj literar creat de un profesor din comună.

— Ultima întrebare se referă la pregătirea recitatorilor și a cititorilor artistici.

— În această privință nu vom avea pînă acum o imagine clară de ansamblu pe întreaga regiune. Vom organiza, foarte curînd — deși autocritic vorbind putem spune că măsura trebuia luată mai din timp — vom organiza deci o întîlnire la nivel regional cu recitatorii și cititorii artistici promovați la faza regională pentru a constata gradul lor de pregătire și pentru a interveni de astă dată cu operativitate spre a aduce îmbunătățirile necesare.

Discuția avută cu tov. Tănase, ne dă certitudinea că echipele de teatru de pe meleagurile regiunii București vor aduce pe scena fazei regionale spectacole de calitate.

A CROITORU

ȘTIRI CULTURALE

O REUȘITĂ CONSĂTUIRE CU CITITORII

De curînd, în comuna Vilcele, de lângă Cluj, a avut loc o consătuire cu cititorii pe marginea unor cărți și broșuri de popularizare a științei care tratează despre unele fenomene ale naturii: cum se formează norii, ploaia, grindina, cum se poate prevedea vremea etc. La această acțiune organizată cu ajutorul bibliotecii raionale a fost invitat și Constantin Vulpe de la stațiunea meteorologică din Cluj, care a răspuns la întrebările oamenilor în le-

gătură cu problemele legate de cărțile pe care le-au citit. Pentru a înlesni înțelegerea diferitelor fenomene din natură pe care le explică el a folosit hărți și planșe. Consătuirea pe marginea cărților și broșurilor științifice organizată la Vilcele a contribuit la o mai bună difuzare a cărților și broșurilor de popularizare a științei în rîndurile cititorilor din comună.

PARALELA 45°

s-a intitulat suita de călătorii pe hartă, prezentată nu demult în comuna Frata din raionul Turda. Inspirată din volumul de reportaje al scriitorului Pop Simion, ea a înfățișat țărănilor din comună marile realizări înfăptuite în anii noștri și multe din fru-

musețile patriei ce se află pe linia Paralelei 45° care străbate țara noastră.

Profesoara de geografie Margareta Biro și învățătoarea Viorica Avram, care au prezentat aceste călătorii, au vorbit oamenilor și de noile obiective ce s-au realizat în anii de după apariția acestei cărți, ilustrînd ritmul rapid în care se ridică noi construcții industriale și social-culturale.

Suita de călătorii pe hartă intitulată: Paralela 45° a fost însoțită de proiecții cu ajutorul epidiascopului înfățișînd și vizual ascultătorilor multe din realizările și frumusețile de pe aceste meleaguri ale patriei noastre.

CÎNTĂ MÎNDRĂ DOBROGEANA

este titlul unei culegeri de cîntece pentru coruri mixte și la voci egale, editată de Casa regională a creației populare Dobrogea. Alcătuită și îngrijită de Emanoil Frusinescu și Dumitru Galavau, culegerea cuprinde bucăți corale ale compozitorilor noștri de frunte. Multe din cîntecele cuprinse în această culegere sînt inspirate din realitățile regiunii Dobrogea sau sînt prelucrări din folclorul dobrogean.

Cîntă mindră dobrogeană este o culegere de cîntece care vine în ajutorul îmbogățirii repertoriului formațiilor corale ale căminelor culturale.

O PROBLEMĂ „CHEIE”

Cooperativa agricolă de producție din Buziaș a împlinit, zilele acestea, 13 ani de la înființare. Această existență îndelungată te îndeamnă — și pe bună dreptate — să te gindești la o cooperativă puternică, bine dezvoltată, cu producții mari și bineînțeles cu venituri frumoase. Așa ar trebui, așa ar fi bine să fie, dar... faptele, realitatea ne demonstrează contrariu. Pe plan rațional, cooperativa amintită ocupă un loc codaș, cu rezultate modeste, cu planuri de perspectivă de parte de posibilități și mai ales de cerințele țăranilor cooperatori.

Cauzele care au dus la această stare de lucruri? Destule. Unele țin de organizarea muncii, de faptul că echipele de cîmp, îndeosebi, nu au avut locuri de muncă stabile, că au fost folosite în mod pompieristic acolo unde se ivea o cerință mai mare. Altele țin de lipsa de control și de îndrumare calificată. Dacă mergi la grajduri, întâlnești oameni care își dau silința să lucreze cât mai bine. De-i întrebi însă cînd au avut ultima oară discuții cu specialiștii zootehniști în cooperativă despre alimentație, sau igiena animalelor, stau și se gîndesc mult pînă să-și aducă aminte.

O altă cauză, pe care o considerăm ca fiind de o deosebită importanță, este lipsa conducerii cooperativei — președinte Richița Ion — în organizarea acțiunilor de educație politică și economică a membrilor cooperatori. Chiar dacă ni se va spune că, bunăoară, se țin ședințe în mod regulat, că se stă de vorbă cu oamenii pentru a-i stimula să lucreze conștiincios, faptele spun altfel. De pildă, cooperativa a rămas, uneori, cu întinse suprafețe de teren, în cîmpul mare și în vie, nelucrate cum trebuie. Și a rămas așa pentru că, din 407 cooperatori, lucrează numai 250, iar din aceștia sînt unii care totalizează pe an abia cîteva zile-muncă. Mihai Bețeanu și Maria Bețeanu au locuit 38 de zile-muncă în opt luni. Ana Frujină șapte zile, Iconia Foale 38 de zile, iar Nicolae Drăgănescu, om să te rupă-n mîini, se laudă că de-o mare ispravă că a lucrat în opt luni 93 de zile și că alții-s mai codași ca el. Asemenea exemple mai sînt și nu puține. Cifrele de mai sus ar fi lipsite de semnificație dacă nu am arăta că sînt în același timp oameni în cooperativă — unii din ei chiar vîrstnici — care au realizat de la 200 de zile în sus în opt luni de zile. Ion Dobîndă, de exem-

plu, a realizat în această perioadă 307 zile, Ana Vicman 304, Cornel Crivineanțu 488, Iulian Savu 366, Pavel Roată 281, Busuic Oban 270 și așa mai departe.

Așadar, sînt echipe în care întîlnim cooperatori cu peste 400 de zile-muncă și alții cu numai două zile-muncă. Bineînțeles că cei mai nemulțumiți și gata oricînd să găsească „nod în papură” sînt cei care au făcut zile-muncă mai puține.

Există aici, după cum se vede, o problemă nerezolvată de multă vreme. Problema neresolvată a participării active la muncă. A organizat oare conducerea cooperativei ședințe cu acei cooperatori care vin la lucru numai pe poște? Nu. Întîlnești în toată cooperativa vreo caricatură sau un cuvînt scris despre acești oameni? Nu. Se organizează vrecodată sau există în planul casei de cultură a Buziașului seri închinete acestei probleme atât de acute? Nu. De ce? Nu cumva s-a împămîntenit aici o acceptare tacită a acestei stări de lucruri? Se pare că da. Și totuși, este de neînțeles, cum de nu se iau măsuri mai hotărîte pentru a-i convinge, cu creionul pe hîrtie, pe toți cooperatorii ce înseamnă să vii la lucru după bunul plac și aici chiar atunci cînd nevoile reclamă urgență, cum e de pildă la întreținerea culturilor, la recoltat etc. În asemenea situații, nu e destul să le atragi atenția oamenilor că dacă obțin puține zile-muncă, puțin va fi și venitul lor. Problema e mult mai importantă și trebuie să fie lămurită în orice ocazie. De pildă, o zi întîrziere la prașilă sau o prașilă mai puțin dată porumbului, din lipsă de oameni, care nu înțeleg să vină cu regularitate la muncă, dăunează întregii recolte și o dată cu aceasta dăunează cîștigului pe cooperativă, cîștigului pe fiecare zi-muncă.

Problema respectării zilelor-muncă trebuie înțeleasă, așa cum se cuvine, de toți membrii cooperativei agricole din Buziaș. Și cum nimic nu vine de la sine, e nevoie să se prelucroze, în echipe și brigăzi, să se stea de vorbă cu fiecare om în parte, explicîndu-le, pe baza unor calcule exacte, ce daune aduce participarea sporadică la muncă a unor cooperatori. Bineînțeles că metode pentru rezolvarea acestei probleme sînt multe. Rămîne numai să fie căutate și puse cît mai degrabă în practică.

N. PĂDUREANU

GRĂBIȚI SEMANATUL!

Îndemnul acesta circula acum intens pe ogoare și cei mai mulți îi dau curs călăuziți de criterii de mult verificate. Semănatul la timp în teren bine pregătit asigură producții mari. Exemplul anului trecut este edificator. În cele ce urmează vom reda aspecte din cîteva comune ploieștene privind stadiul acestei lucrări.

VADU-SĂPAT

De trei ani de zile, cooperativa agricolă de aici depășește sistematic producția de griu planificată. Anul acesta, de pe fiecare hectar s-au obținut cu 1.600 kg mai mult (aproape două producții la un loc). Vadu-Săpat va încheia în curînd însămințatul. Ritmul în care s-a lucrat e așadar consecința lecției pe care le-a dat-o ogorul în acest an. Pentru a mări viteza de însămințare s-a pus aici pe 40 la sută din suprafața planificată griu după griu. Pentru prevenirea surprizelor, (aparitia Zabrusului), sămînța a fost tratată cu Aldrin iar în miștile s-a incorporat Heclotox. Solul pe care a fost griu a fost îngrășat cu superfosfat. De menționat că Vadu-Săpat are și o mare suprafață de vie. Viteza de semănat a fost totuși realizată cu toată graba pe care o comportă culesul strugurilor.

BENTU

Cei din Bentu sînt în întîrziere. Îi rugăm pe inginerul agronom Gheorghe Necula să ne enunțe riguros cauzele:

— Întîi de toate pămîntul e bolovănos din cauza secetei; al doilea se lucrează cu un singur schimb de trac-

toare; și-n sfîrșit: zilnic unul din cele zece tractoare stă în brazdă. Altfel spus aceasta înseamnă 12 hectare neșemănate zilnic, (sint de serviti de S.M.T. Smeeni).

— Anul trecut cum au stat lucrurile? îl întrebăm pe inginer.

— Eh! Anul trecut — (spune nostalgic) — am fost frunțași; mașinile mergeau șnur, oamenii erau instruiți, sămînța la capul locului.

N-am înțeles pînă în clipa plecării cît de serioase au putut fi motivele care le-au știrbit această faimă.

STILPU

Și la Stilpu arătura a fost bolovănoasă. Dar au început lucrul din timp — adică de la 20 septembrie — și după trei treceri succesive ale discutoarelor și tăvălușelor pămîntul a devenit numai bun de semănat. La ora aceasta Stilpu a terminat însămințatul griului (viteza zilnică a fost de 30 de hectare în loc de 25 planificate). Și fiindcă au însăminat 316 hectare, griu după griu, au îngrășat întreaga suprafață cu gunoi de grajd. Dar altfel lucrează aici și tractoarele. Tractoriștii fac schimburi prelungeți — cit îngăduie ziua-lumină — iar o parte din tractoare lucrează în două schimburi. Consiliul de conducere, repartizat pe întreaga suprafață, face controlul calității semănatului. Există aici și o ordine de urgență a lucrărilor. Grosul forțelor l-au îndreptat acum la recoltatul porumbului.

O notație: Stilpu e vecin cu Bentu. Au același pămînt și același climat. Numai rezultatele diferă.

În raionul Bujoru, regiunea Galați, au luat ființă, în ultimii ani, 27 noi unități cooperatiste de consum. Există aici și o planificare pentru viitor. Pînă în 1970, în cele 35 comune, se vor crea spații noi pentru cooperativele de consum. Chiar în acest an s-a dat în folosință un magazin universal cu etaj în comuna Măstăcani și un magazin sătesc la Brănești. În anul ce vine se prevăd alte construcții.

Condiții noi, cerințe noi

Ca să-și cumpere mărfuri pentru care altădată erau nevoiți să bată drumurile la oraș, oamenii s-au obișnuit să meargă acum la magazinul din comună. În unele magazine, cum ar fi de pildă cele din comunele Virlezi și Rădești, găsești un sortiment

PRIN MAGAZINELE SĂTEȘTI

variati de mărfuri. E o plăcere să intri în aceste magazine, să vezi mărfurile rînduite pe raioane (papetărie, textile, încălțăminte, alimentara etc.) și să fii întîmpinat de vinzători foarte servibili. Despre deservirea exemplară și aprovizionarea corespunzătoare cu mărfuri ne-au vorbit și tovarășii Alec Popoiu și Constantin Candrea din comuna Rădești. Printre altele, ei au subliniat îndeosebi respectarea programului de către gestionarii magazinului. E foarte important lucru să ții seama de cerințele omului care vine de la treburile cîmpului.

Dacă acum cîteva ani erau perioade cînd aprovizionarea nu se făcea în mod ritmic și în măsură suficientă, astăzi asemenea neajunsuri nu mai sînt. Chiar în condițiile de transport mai dificile, cum ar fi cele din raionul Bujoru, aprovizionarea cu mărfuri se face săptămînal. Sînt unele produse ca uleiul, zahărul, orezul, sarea, gazul și altele care nu lipsesc niciodată din unitățile amintite.

În comunele Virlezi și Rădești nu se mai discută azi despre mărfuri greu vandabile. Aceasta pe de o parte pentru că aprovizionarea se face în mod ritmic, iar pe de altă parte se ține seama de cerințele oamenilor. La cooperativa de consum din comuna Rădești, bunăoară, aflăm notate într-un registru toate mărfurile cerute de oameni: tablă zincată, doc, covercot, baterii sport, geamantane, clo-rapi etc.

Dar, este o vorbă: pe lingă realizări mai sînt și unele lipsuri. În susnumitele magazine am constatat că nu se găsesc nituri și balot pentru pregătirea butoaielor și, din nefericire, aceste obiecte nu se găsesc nici la depozitul raional. Dacă ținem cont că în raionul Bujoru sînt însemnate suprafețe ocupate cu vie, oamenii pun întrebarea, pe bună dreptate: ce măsuri a luat U.R.C.C. Bujoru pentru buna aprovizionare a cooperativei de consum de pe raza sa?

Pe tot timpul verii, după cum ne-a declarat tovarășa Amalia Păvălaș, gestionară la cooperativa de consum din Rădești, s-au cerut pantofi de damă număr mare, dar la depozit nu s-au găsit. Este oare atît de greu de

rezolvat această problemă? Gestionarii cred că nu. Dacă U.R.C.C.-ul ar ține cont de comenzile făcute ar putea satisface toate cerințele.

O dată cu toamna și-au început activitatea și sutele de școlari. Cooperativele de consum își aduc și ele contribuția la bunul mers al procesului de învățămînt prin aprovizionarea cu rechizite școlare, cărți de literatură și uniforme școlare. Atît în comuna Virlezi cît și la Rădești, în această toamnă au lipsit, însă, cu desăvîrșire, uniforme școlare. Și n-a existat nici stofa necesară pentru confecționarea lor.

Din multiplele probleme care cer rezolvare am mai selecționat încă una: bateriile pentru aparatele de radio. Oamenii au nevoie de baterii și se duc la magazin să cumpere. Se impune deci aprovizionarea cu baterii. Ce se întîmplă însă în realitate? De obicei se trimit mai puține decît se cer. Alte ori se livrează de la raion baterii cu termenul de garanție expirat. De exemplu, în comuna Rădești, baterii din august 1964 au fost livrate în mai anul acesta. Bateriile sport, produse în iunie, au fost livrate abia în septembrie și aceasta după ce toată iarna au lipsit cu desăvîrșire.

Exprimăm, în încheiere, dorința gestionarilor din comunele Virlezi și Rădești ca pe viitor să se țină cont în distribuirea mărfurilor, de cerințele tuturor cooperativei de consum, pentru ca oamenii să nu fie nevoiți să meargă la Berești și Bujoru pentru procurarea unor mărfuri foarte necesare.

NICULINA DENDRINO

Noua clădire a magazinului Universal din Ianca, regiunea Galați

Într-un cartier de căsuțe care așteaptă momentul salutar al demolării, cu imense curți care asaltează străzile mîncînd spațiul în toate direcțiile, cu numiri ca Precupeții vechi, Nada florilor, Mașina de piine, Heliade între vii, care îți evocă un București pitoresc și o epocă revolută, pe o stradă căreia îi spune Baicului, se înalță o uzină modernă, specializată prin însăși natura ei într-una din ramurile cele mai frumoase ale tehnicii contemporane: Electronica. N-a fost la origine aici decît atelierul banal al unei întreprinderi străine, folosit modest pentru montarea aparatelor de radio. E acum o uzină cu circa 5000 de muncitori. Astăzi, în anul de grație 1965, produce 315 mii de radiouri, dintre care 175 de mii tranzistoriale și 100 de mii de televizoare.

Un imens ecran

Cea mai veche dintre noile clădiri are vîrsta unui școlar în clasa a IV-a, cea mai nouă — un paralelipiped roșu și aerian — are vîrsta unui copil care abia a învățat să meargă; dar aici există un colectiv matur, muncitori excelenți și specialiști eminenți. De la radioul de tip popular pînă la prototipul noului televizor E 59 e un drum de aproape două decenii.

Ca în multe uzine, hala care reflectă, ca un imens ecran, imaginea întregii munci a întreprinderii, e hala de

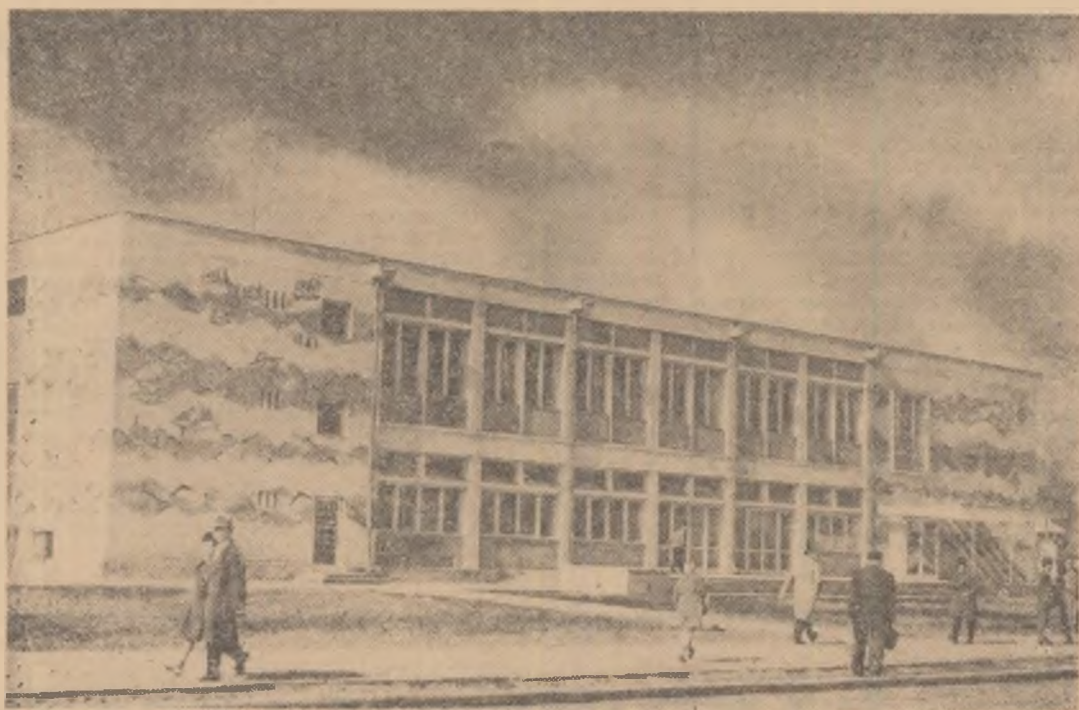
montaj. Iată hala de montaj a televizoarelor. Înaltă, invadată de lumină pe laturile mari, cu pereți de un alb sanitar, cu șiruri de mese căptușite cu material melaminat, cu oameni în halate albe înșiruiți geometric, hala are înfățișarea septică a unei clinici. Aici se adună inevitabil, din toate colțurile uzinei, toate piesele constitutive ale aparatului. De la caseta de lemn și șasiul metalic, pînă la sîrmușițele îmbrăcate în material plastic și geamul protector de sticlă, toate mă-

runtaiele aparatului, sute și sute de piese care luate în parte nu sînt decît materie moartă, adusă la un anumit grad de organizare, o dată adunate și împerechiate, realizează finalmente, printr-o colaborare superioară, miracolul imaginii și sunetului.

Ceea ce izbește mai mult aici sînt șirurile de televizoare în care aceeași imagine e reproducă simultan de la un capăt la altul al halei. Zece aparate de radio care cîntă deodată aceeași melodie, nu-ți pot da, prin simpla lor

întunecare, nimic decît ideea nevocată pentru mult impresia suprapuse. Dzoare în care naj ridică mî în aceeași clișimentul că u la de a fi si multe locuri,

Privesc în m ratului cu do cifra nu știu c mental, formu că care mob puterile văzdu dea chip și g ginal al omul hartă imprime montatorului, mul cel mai si circuite, mă la geografia paratului. Și la capătul h printre contro

Noua casă de cultură din orașul Piatra Neamț

PECHEA

Mihail
JORA

Pechea fiind o așezare socialistă cunoscută în întreaga țară, și cum prezentarea ei s-a făcut deseori și amplu, mă voi resemna la cîteva sublinieri, la cîteva transcrieri, care, poate vor adăuga cîteva nuanțe portretului comunei.

Transcriu portretul inginerului Toma Gheorghiu făcut de mulgătorul Mihail Mihalache: „Într-un timp mi se stricase inima că auzisem că o să-l ia de aici pe inginerul nostru și o să-l dea în altă parte. Aș fi tînjit după dinsul cu nopțile și cu zilele și cu lunile dacă s-ar fi întîmplat asta. Dar a făcut tovarășu' președinte Negoită, ce-o fi făcut nu știu, și nu ni l-au luat”.

Să-l urmăresc pe inginerul Toma Gheorghiu.

Mai întii la halele de păsări. Mulți, foarte mulți pui de-o săptămîină (în curînd vor fi 2500).

— Cum au crescut fără cloșcă?

— Cu căldură și mîngiere de la mine, a venit, matern, răspunsul tovarășei îngrijitoare.

Apoi la sectorul porcin, la maternitatea simplă și la sectorul flux tip Rușețu.

Privim, într-una din boxe, un porc neobișnuit. Îl contemplăm din spate, din profil, din față. Porcul de soi Landrace, se uită la noi fără cu-

rioitate și, plictisit, cască. Pe urmă se culcă și, poate ascultă cum îi cresc șuncile.

Între orele 12 și 13 lucrătorii din sectorul zootehnic au pauză.

Îi vom afla pe cei mai mulți, dacă nu chiar pe toți, la colțul roșu al cooperativei.

De o parte și de alta a celor patru tăblii de șah aflate aici se așază opt zootehniști. Mîinile care încă mai miros a siloz și a bălegar, degetele care au istovit ugere de vacă mișcă acum regi și regine.

În jurul altei mese se citesc, cu glas sau fără, reportajele apărute despre președintele cooperativei, Ion Negoită, „Erou al Muncii Socialiste”.

Într-un colț, aparatul de radio tîlăzuiește prin odaie un vals.

★

Mărturisirile mulgătorului fruntaș Mihail Manolache sînt încărcate de o bucurie anevoios de așternut pe hîrtie.

După ce, „rămas de părinți” la 13 ani, cultreieră prin țară slugărind pentru haine și mîncare, la 17 ani se întoarce în comună.

În anul în care intră în cooperativă, nevasta îi naște doi gemeni. Femeia „n-avea piept” și

omul era disperat pentru că trebuia să cumpere lapte și n-avea cum. Se sufocă (termenul r deloc exagerat, e chiar palid) de bucurie povestește cum președintele Negoită a ho să-l ajute cooperativa agricolă să-și între copiii. Repetă mereu, insistent, că fără ajutor cei doi gemeni — Gică și Vasile — fi putut trăi.

Un eveniment pe care-l povestește cu em tot atît de copleșitoare este cel întîmplat în iarnă, cînd la o adunare a cooperativei a chemat, deodată, pe neașteptate la prezidenția adunării și i s-a spus că e decorat cu Ordinul Muncii clasa a treia.

— Ți-o spun sufletește, îmi comunică e un fel de fericire uimită îi inundă și acum brajii și ochii — că atunci, în fața prezidenției am rămas buimac. După ce am fost premiat dat eforturi și mai serioase în muncă.

De cînd am intrat în cooperativă mi-am cut o casă nouă. În curînd îmi iau un aparat radio modern. Pe vremuri nici nu mă gînd eu la așa ceva.

★

În grajdurile pe care le-am străbătut, s-a introdus lumină electrică. Prin unele unghere atîrnă însă, mîhnite și resemnate, felinare.

It de- con- rt, cel hestre televi- perso- s- ori- a sen- , ace- mai- alizat. e apa- i des- magi- toate a să ui ori- el de indică , dru- e două gândul i a a- scopăr montaj, alitate,

un tînăr foarte interesat și perspicace în această lume imponderabilă de imagini și de sunete, mă simt deodată consternat la ideea atît de nepioasă că orice elev al unei școli medii are azi mai multe noțiuni de fizică și de chimie decît toți filozofii anti-chității.

Munca de concepție în domeniul televizoarelor vizează să găsească soluții cu care să asigure aparaturii o reproducere perfectă a imaginii, o maximă fidelitate acustică, o funcționare corectă și fără defecțiuni. În privința acesteia, ca un succes al colectivului, poate fi menționat între altele televizorul E 47, cu o sensibilitate mai mare, cu o imagine mai clară și mai stabilă, cu un sunet plăcut, cu o funcționare statornică. Aici munca de concepție s-a îndreptat îndeosebi către

stabilirea unei scheme electrice mai avantajoase, către o soluție constructivă care să evite influența reciprocă a circuitelor.

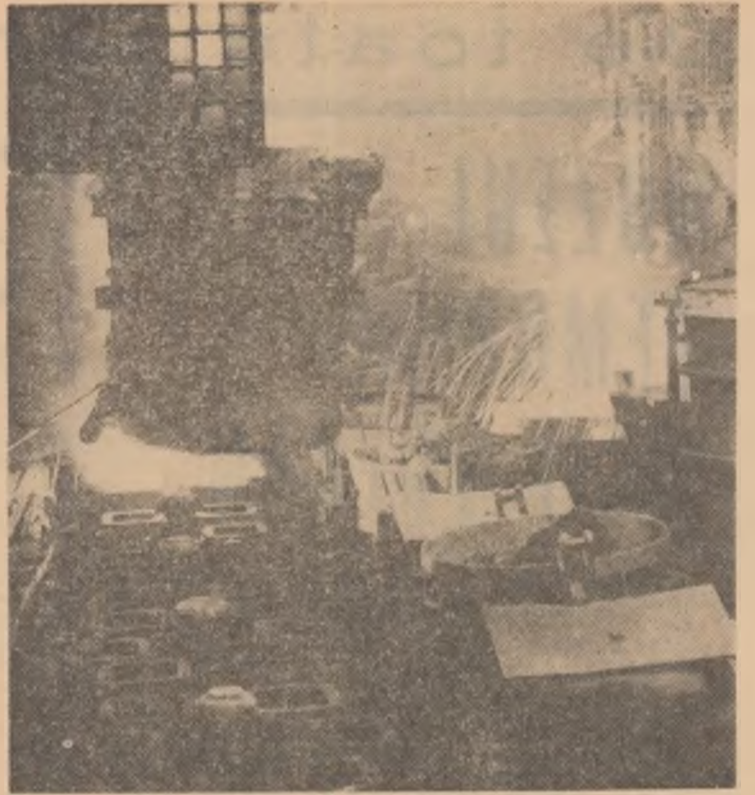
Încă de pe acum, în laboratoarele uzinei, viitorul televizor are un chip : E 59. Prototipul ne îngăduie să stabilim caracteristicile principale ale viitorului aparat : un șasiu cadru, pe care sînt amplasate două plăci cu circuite imprimare, dă de la bun început o impresie de simplificare superioară.

Văzut din față, ecranul cu o diagonală de 59 de cm., pare un ochi imens, crescute anume ca să umple parcă întreaga cavitate a casetei. Cînd se luminează pe dinăuntru ai zice că se ridică o pleoapă. E un ochi deschis asupra universului.

ALEXANDRU SEVER

La oțelăria Siemens Martin nr. 2 Hunedoara, se toarnă oțelul în lingotiere

Figuri ale muzicii românești contemporane

Maestrul Mihail Jora, la vîrsta sa venerabilă de șaptezeci și patru de ani, este unul din purtătorii străluciți ai ideilor progresiste ce vehiculau în cultura românească la începutul secolului XX și în special în mișcarea muzicală — idei care trebuiau să conducă arta românească muzicală către universalizare. Mai ales, aici, în muzică, mult timp problema se arăta mai grea, datorită lipsei unei tradiții de școală compozitivă națională. Apariția unei astfel de școli devenise o necesitate. Membrul ei trebuia să fie definiția și cristalizarea spiritului național în muzica cultă. Această problemă a fost înfruntată de mai toți compozitorii generației lui Mihail Jora, precum și de cei care le-au urmat.

Compozitorul s-a născut la Roman, în 1891, la 2 august. Din copilărie, educația sa cuprinsese și elemente muzicale. Studiile superioare și le-a orientat la început către drept, luîndu-și, la Universitatea din Iași, licența respectivă.

După terminarea studiilor de drept, vechea sa pasiune artistică s-a amplificat, determinîndu-l să plece în străinătate, la Leipzig, unde a studiat muzica cu profesorii din cei mai eminenți : Ștefan Krehl (armonie, contrapunct), Teichmüller (pian) și compoziția cu celebrul Max Reger.

În scurt timp, talentul său de compozitor s-a dezvoltat impunător, constituind tot mai clar una din laturile principale ale personalității sale. Aceasta a fost epoca primelor sale compoziții (1914). Atunci au apărut cele *Șase lieduri pe texte germane* op. 1, apoi *Suita* în re minor pentru orchestră, distinsă cu premiul Enescu în 1915. Ambele lucrări vădesc unele influențe de școală germană pe care însă compozitorul va și să le înlăture repede.

După aceasta au urmat numeroasele serii de creație în care personalitatea artistului și-a precizat un drum ferm de înțelegere și prețuire a esențelor tari ale muzicii noastre populare, însușindu-și-le.

Genurile în care compozitorul s-a afirmat sînt din cele mai diverse, unele din lucrări prezentîndu-se de-a dreptul foarte îndrăznețe pentru timpul respectiv. Celebritatea i-au adus-o, îndeosebi, baletele : *La piață* (1928), *Demoazela Măriuța* (1948), *Curtea veche* (1948), *Cînd strugurii se coc* (1953), *Întoarcerea din adîncuri* (1960). În aceste balete, inspirate din bogăția spirituală a poporului, din viața lui, din voioșia serbărilor populare, pulsează un ritm tonic, reconfortant, proaspăt, specific românesc.

Arta de a portretiza muzical, tipologic chiar, deosebit de rafinată a maestrului Mihail Jora, se regăsește în toate aceste lucrări. Aici, frumosul colorit, descriptivul-pitoresc al tablourilor naturii, portretele sociale și psihice ale personajelor, abundă.

Un subtil spirit de persiflare laolaltă cu accente grotesce imbinat cu momente lirice, nostalgice, cu dansuri antrenante constituie plinul vital remarcabil al baletelor compozitorului.

În creația sa, Mihail Jora s-a dovedit a fi un tot atît de mare compozitor în genul de cameră. *Cvartetul de coarde* (1926) multele cicluri de lieduri dintre care amintim 5 *Cîntece* pe versuri de Octavian Goga (1930); 6 *Cîntece* pe versuri de Bacovia (1935), 4 *Cîntece* pe versuri de Tudor Arghezi (1936), 3 *Cîntece* pe versuri de Ion Pillat, și încă atîtea altele scrise pe versuri ale poezilor Lucian Blaga, Em.

Ciomac, Mariana Dumitrescu. Apoi *Sonata pentru pian* opus 21 (1942), *Variațiunile pentru pian* pe o temă de Schumann, *Ciclurile Poze și posne* (dedicate micilor învățăcei ai pianului), *Sonata pentru violă și pian* (1951) *Preludiile pentru pian* (1960), *Sonatina pentru pian* (1962) sînt printre lucrările cele mai valoroase din cîte s-au scris la noi.

Nici creația sa în domeniul muzicii simfonice nu e mai puțin valoroasă și numeroasă. Lucrările mai vechi *Poveste indică* (1920) (un poem pentru voce de tenor și orchestră, pe versuri de Mihai Eminescu); suite pentru orchestră *Priveliști moldovenești* (1924); *Șase cîntece și-o rumbă* (1932), precum și cele mai noi : *Simfonia în Do* (1947), *Burlesca pentru orchestră* (1955), alături de suitele ce cuprind muzica baletelor sale, sînt lucrări majestuoase, profunde, care dovedesc marea sa înclinație și capacitate pentru simfonism.

În fine, muzica sa corală, deși mai restrînsă ca număr de piese, este de asemenea de înaltă valoare. Se remarcă astfel corurile *Toaca, Slutul, Moșul*.

Pe lîngă munca de creație, Mihail Jora s-a distins și ca cetățean activ, progresist și îndeosebi ca pedagog muzical, ca îndrumător al tinerelor generații timp de peste patruzeci de ani. A dus o luptă neobosită pentru sprijinirea și propășirea muzicii românești, fie ca dirijor de mare prestigiu al orchestrelor noastre de frunte.

Această bogată activitate a fost permanent prețuită. Azi, Mihail Jora este artist emerit și membru al Academiei Republicii Socialiste România.

IANCU DUMITRESCU

— E bine, pentru că de acum porcii o să poată să sugă și noaptea, se bucură ingineria care mă călăuzește.

Apoi îmi prezintă cițiva îngrijitori :

— Costică Pașilea — cel mai bun îngrijitor de viței a realizat cel mai mare spor de greutate : 550 grame la zi pe cap de vițel.

— Mihai Ilie — lucrează de trei ani în sectorul zootehnic ; anul trecut a avut 350 zile-muncă și a depășit planul la lapte.

— Dima Constantin, cel mai vechi mulgător din cooperativă, — de cinci ani.

Degeaba îi spun tovarășei inginer — invocînd puținătatea spațiului de publicat că nu-i pot înregistra pe toți.

— Măcar mai scrieți-l pe Necula ; anul trecut sectorul lui a dat cele mai frumoase vițele. Și pe Iancu Vasile... Și continuă cu recomandările. La un moment dat pun hotărît creionul în buzunar.

— Pe Neagu Ștefan trebuie neapărat să-l amintiți, poruncește de-a dreptul inginer. E cel mai vechi lucrător în sectorul zootehnic.

— Atît ?

— A avut la început de primire doar o vacă

și o scroafă. E fruntaș ; acum este responsabilul sectorului porcin, e... e... aici glasul inginerii sovăie...

— Ce mai e ?

— E și frizerul cooperativei.

*

Cînd am plecat din Pechea, am întîlnit pe drum un copil plîngînd.

— Ce s-a întîmplat, măi tovarășele ? încerc să glumesc și-l prind de mîna. El privește neîncetător. Tace și plînge mai departe. Pînă la urmă, totuși se destăinuiește :

— A cumpărat tata un radio și i-am zis la tovarășa profesoară să meargă să-l vadă...

— Și n-a vrut ?

— Ba a vrut, da cînd dînsa mergea pe drum i s-a rupt cureaua de la sanda și s-a întors s-o coasă. Și n-au mai mers nici copiii din clasă...

Pe băiat îl cheamă Selegeanu V. și e în clasa a șasea.

Plîngea un copil în Pechea. Plîngea pentru că toaică-său cumpărase un aparat de radio și el nu putuse să-l arate.

Altădată se plîngea altfel și pentru altceva,

N. VELEA

Ca un
pămînt
în
toamnă

Sînt mulțumit,
ca un pămînt în toamnă.

Sînt fericit,
ca o vie culeasă.
Ca o livadă
în mijlocul căreia
se pregătește de nuntă
o mireasă...

Am scuturat stelele,
și-au căzut pe lume
nucile și merele...

Acum,
mă sui pe stilpi de lumină.
„Cineva —
îmi șoptește vîntul —
te-așteaptă.
Suspînă...”

VASILE ZAMFIR

De toate pentru toți

MUZEUL MEMORIAL IOSIF VULCAN

În ultima vreme s-a vorbit mult despre Iosif Vulcan, cărturarul care, după spusele lui Octavian Goga, a obținut „biletul de intrare permanentă” în istoria literaturii noastre, prin editarea revistei „Familia”. Prilejul l-a oferit reparația revistei „Familia” și manifestările organizate pentru sărbătorirea a 100 de ani de când, în 1865, vedea lumina tiparului primul număr al revistei cu aceeași denumire, ce va continua să apară pînă la sfîrșitul anului 1906.

Iată-ne la Oradea, într-o casă de pe strada care pornește din centrul orașului spre albia Crișului. Aici este muzeul memorial Iosif Vulcan.

La intrare, bustul scriitorului dă parcă binețe vizitatorilor. În prima sală sînt prezentate documente, tablouri și fotografii înfățișînd viața lui Iosif Vulcan. Născut la 31 martie 1841 în comuna Holod, din raionul Salonta, el face studii medii la un gimnaziu din Oradea și universitare la Pesta, devenind în anul 1879 membru al Academiei Române.

Încă la vîrsta de 12 ani își face debutul de publicist, realizînd, împreună cu Gr. Ardeleanu o revistă de glume și caricaturi care va deveni „Umoristul”. Împreună cu „Tutti Frutti”, publicația amintită marchează începuturile presei umoristice românești în Transilvania.

Despre toate acestea vorbesc vizitatorului expozitiile muzeului memorial.

Este cunoscut faptul că Iosif Vulcan a schimbat numele maestrului neîntrecut al poeziei românești, din Eminovici Mihail în Mihai Eminescu, publicîndu-i totodată primele poezii. Muzeul păstrează scrisoarea trimisă de Eminescu lui Vulcan în 1883, precum și alte dovezi ale colaborării poetului la „Familia”.

În numeroasele vitrine sînt expuse și dovezile colaborării altor scriitori și publiciști de seamă: George Coșbuc, Șt. O. Iosif, Al. Vlahuță, Vasile Alecsandri, B. P. Hașdeu, Timotei Cipariu, Ilarie Chendi etc. Lui Iosif Vulcan îi revine meritul de a fi publicat, pentru prima oară, o lucrare a lui George Coșbuc. Este vorba de poezia „Aș vrea să fiu”, semnată cu pseudonimul C. Boșcu.

Mai îndelung, se opresc vizitatorii în pragul „Salonului albastru”. Este o cameră din vechea locuință a lui Iosif Vulcan, mobilată ca pe vremea cînd trăia academicianul bihorean. Canapelele, biroul, oglinzile și tablourile s-au păstrat în condiții excepționale. Lipsesc doar gazda, care a petrecut aici mulți ani din viață, așternînd pe file poezii, nuvele, romane, biografii, note de călătorie, traduceri etc.

Activitatea socială a acestui animator al culturii românești a fost vastă. Muzeul memorial este un omagiu adus de regimul nostru marelui cărturar. Vizitarea lui oferă imagini complexe ale muncii pline de abnegație a celui care a militat permanent pentru dezvoltarea culturii românești.

AUREL CRIȘAN

Știați că...

- ...afară de nicotină, vaporii de tutun mai conțin și alte otrăvuri ca: acid cianhidric, oxid de carbon, amoniac, hidrogen sulfurat etc.?
- ...una din cele mai interesante forme ale somnului este boala numită în medicină narcolepsie, care se manifestă prin atacuri repetate și scurte de somn în timpul cînd un om normal este treaz și muncește?
- ...dintre toate legumele cultivate de om, cele mai vechi sînt ceapa, prazul, usturoiul?
- ...un fir de păr crește într-un an 10-12 cm, iar durata medie a vieții lui este de 10-11 ani?
- ...în fiecare secundă, în corpul omului mor și se regenerează peste 100 de milioane de celule?
- ...din șapte în șapte ani se primenesc toate celulele organismului omenesc?
- ...jumătate din greutatea corpului omenesc se datorește mușchilor care sînt în număr de peste 500?
- ...pielea corpului omenesc are o suprafață totală de 2 m.p. și o grosime medie de 1 mm?

Gastrita este o boală produsă prin inflamația mucoasei stomacului. Stomacul are un înveliș intern denumit mucoasa gastrică. Acest strat are proprietatea de a secreta sucul gastric format din substanțe care intră în acțiunea de digestie, transformînd alimentele într-o pastă groasă.

Substanța cea mai importantă a sucului gastric este acidul clorhidric. Prin examene de laborator, se poate determina cantitatea de acid clorhidric pe care o conține și o elimină mucoasa gastrică a unui bolnav de gastrită, apreciînd astfel forma gastritei. Dacă este o aciditate crescută față de normal, bolnavul are o gastrită hiperacidă, dacă este scăzută sub valoarea cifrelor normale, gastrita este hipoacidă sau anacidă. Uneori gastrita nu influențează valoarea acidității gastritei și în acest caz este vorba de o gastrită normacidă.

Există o serie de substanțe iritante ale mucoasei gastrice, care folosite în exces produc gastrita. Așa sînt: muștarul, ardeiul, piperul; alcoolurile, țuica, coniacul, voica, palinca, rachiurile, mai ales cînd sînt băute pe stomacul gol, pe nemincate; abuzul de murături, oțet; saliva fumătorilor și altele.

Iritanți sînt și alimentele care au ajuns în stomac insuficient mestecate.

GASTRITA

Mesele la ore neregulate sînt și ele cauzatoare de gastrită pentru că secreția gastrică este obișnuită să primească alimentele pentru a le digera cam la aceleași ore de masă. Dacă nu este respectată cu aproximație ora mesei, apare foamea durerăoasă, semn că sucul gastric devine iritant pentru propria lui mucoasă care l-a secretat.

Simptomele gastritei sînt de obicei durerile, localizate sub furca pieptului, înainte de masă sau după o masă pe care stomacul nu o poate digera.

Grețurile, vărsăturile, pot fi pe stomacul gol (vărsături de suc gastric, acre sau amare) și după masă, vărsături alimentare.

Senzația de arsură pe gît, pe esofag sau la locul durerilor stomacale este concomitentă și cu regurgitațiile (înțoarcerea mîncării din stomac pînă în gît).

Tratamentul se adresează formei de gastrită, avînd ca principiu administrarea de medicamente care se iau pentru a reduce acidul clorhidric al sucului gastric, avînd la bază alcalinele, cum este bicarbonatul de sodiu, bismutul sau combinația cunoscută sub numele de Pangastrin (Ulcerotrat); sau medicamente care se dau pentru a crește aciditatea, cum ar fi Acidopepsul, sau siropul în care se pune acid clorhidric.

Pentru suprimarea durerilor se folosesc medicamente calmante cu novocaină, sau beladonă, ceaiuri de mentă, de sunătoare etc.

Regimul alimentar este de foarte mare importanță. Bolnavul de gastrită trebuie să țină un regim fără grăsimi, fără excitante, fără alimente greu digerabile (mazăre, varză, fasole, sarmale etc.). Sînt indicate supele, de zarzavat sau de carne, pireurile, budincile, legumele fierte, fructele fierte; carnea tocată fiartă, friptură la grătar sau rasol; brînzeturi proaspete. Laptele după caz și toleranța bolnavului.

Apele minerale sînt de asemenea valoroase în tratamentul gastritei.

Așadar, printr-o riguroasă viață igienico-dietetică se poate evita îmbolnăvirea de gastrită, îngrijind dantura, respectînd ora obișnuită a meselor (să nu ne grăbim la masă și mîncarea să fie digerată după ce a fost bine mestecată). Recomandăm să se evite abuzul iritantelor, condimentelor, alcoolurilor, fumatul.

Neîngrijirea gastritei poate ușura evoluția suferinței spre ulcerul gastric sau ulcerul duodenal.

Dr. EUGEN ȘERBANESCU
medic primar, Spitalul Colțea

Pe Valea Bistriței, la păstrăvăria din comuna Șesuri, regiunea Suceava

Sfaturi pentru gospodine

ARDEI PENTRU UMLUT

Se aleg după trebuință ardei frumoși și nevătămați. Li se înlătură cotoarele, scuturîndu-se bine de semințe. Astfel pregătiți, ardeii se dau prin apă fiartă pentru a se muia și a nu păstra goluri prea mari în vas, apoi se așază în borcan apăsîndu-se ușor. După ce vasul a fost umplut cu ardei se toarnă peste ei apă rece cît cuprinde vasul. Pentru fiecare litru de apă se adaugă 1 gr. de conservant. Astfel pregătit, borcanul se înclină în toate părțile pentru a ajuta pătrunderea apei în golurile dintre ardei. După ce se consideră că apa a pătruns bine în ardei se adaugă deasupra un strat de ulei cam de 1/2 cm. Se leagă cu celofan și se păstrează la loc răcoros, iar pe timpul iernii — în pivniță, pentru a-l feri de îngheț. Astfel preparați se folosesc la pregătirea ardeilor umpluți în mod obișnuit.

ZARZAVAT PENTRU CIORBE

Puteți pregăti și iarna o ciorbă la care să adăugați zarzavat proaspăt ca și în timpul verii. În acest scop poate fi păstrată la saramură o combinație de legume și zarzavaturi formată din pătrunjel și mărar verde, ardei gras, morcov și roșii. Legumele și zarzavaturile se taie mărunt ca pentru pus în ciorbă. Cantitățile din fiecare se stabilesc după preferință, orientîndu-vă după felul cum obișnuiți să le adăugați la ciorbe. După ce au fost tăiate se adaugă aproximativ 100 gr. sare și 1 gr. de conservant la fiecare kilogram de zarzavat. Se pune totul

într-un vas mare și se amestecă ușor cu mîna pentru a se săra uniform. Astfel pregătit, zarzavatul se așază în borcan și se presează cu mîna. Nu este nevoie să turnăm în vas toată zeama care rezultă pentru că ocupă loc mult și nu este folosită. Borcanul se leagă la gură cu celofan și se păstrează la loc răcoros și ferit de lumină.

Iarna se adaugă la ciorbe după preferință. Pentru că zarzavatul este destul de sărat trebuie să avem grijă și să nu punem sare la ciorbă decît numai după ce am adăugat zarzavatul, iar apoi să potrivim sarea după gust.

Pregătind astfel zarzavatul aveți o serie de avantaje. Astfel, zarzavatul e ferit de depunerea prafului. În plus, în conținutul lui intră roșiile și ardeiul gras, legume mai greu de conservat pe altă cale.

După cum ați constatat, în amestecul amintit nu a intrat și leușteanul care dă un gust deosebit ciorbelor. Fiind folosit în cantități mai mici puteți să-l păstrați separat tot la sare. Prepararea se face în felul următor: se aleg numai frunzele de leuștean și se așază într-un borcan un strat de frunze nu prea gros, peste care se presară sare, apoi se repetă această operație pînă se termină cantitatea de leuștean pe care vreți să o păstrați pentru iarnă. Înainte de a se tăia pentru ciorbă, leușteanul se spală în cîteva ape pentru a înlătura sarea.

CORINA BOGDAN

PIETON, PRIN ZAGREB

— Insemnări de călătorie
din R.S.F. Iugoslavie —

Orașul Zagreb este înscris în hronicul istoriei încă din secolul al XI-lea. Dar el nu păstrează nici o măturie arhitecturală cu o vechime mai mare de maximum trei secole. Explicația acestui fapt stă în distrugerile succesive și în reclădirile ce au urmat totdeauna calamităților naturale și sociale.

Nu consider însă nici un moment că orașul, dat fiind nouitatea clădirilor sale, nu-și dovedește vârsta înaintată. Apariția unui nou Zagreb, ca un mugure pe tulpina vechiului oraș este în măsură să-ți atragă atenția că într-un cartier și altul, deși apropiate, există o distanță de sute de ani. Și, această sută de ani o parcurgi într-un timp scurt, trecind, de pildă, din strada Demetar spre noul bulevard al Brigăzilor proletare, cu blocurile sale noi, în culori pastelate.

În acest oraș, ca pretutindeni în țară, se construiește repede și mult. Partea cea mai nouă se întinde spre riul Sava și dincolo de el. Noul Zagreb (Novi Zagreb), aflat deja în construcție, va avea circa 250 000 de locuitori ce se alătură celorlalți 500 000 ai orașului-capitală al Republicii Croate. Al doilea oraș ca mărime al Iugoslaviei, el va oglindi în complexitatea sa și mai bine progresele obținute în anii de la eliberarea de sub jugul fascist.

Orașul este tăiat în felii, de străzi care sînt trasate geometric. Între ele rămîn corpuri de casă ce închid, de regulă, curți interioare în care sînt construite alte case.

Cînd ai ajuns în Piața Republicii, piața bine aerată, cu lărgime, te oprești să privești desenul de pe asfalt indicînd cu liniile sale albe căile de circulație și locurile de parcare ale mașinilor. Am vizitat și această seara și priveliștea mi s-a parut cu totul alta decît ziua. Burnița des și asfaltul era umed. În luciul lui se răsfrîngeau jerbele de neon, dînd pieții aspectul unei oglinzi cu ajutorul căreia se întrețeau raze de lumină. Trecătorii înfirzați își aruncau umbrele pe luciul acestui asfalt mergînd încet și desfăștîndu-se privind vitrinele aranjate cu simț estetic.

Dacă ați obosit umblînd, să ne așezăm pe o bancă. Zagrebul are parcuri minunate. Și, tot acest ansamblu de locuri recreative este

implintat într-un parc și mai mare, întins pînă spre poalele montane ale ramificațiilor Alpiilor. În partea de răsărit a orașului se găsește parcul Maximir. După părerea mea, cred că este cel mai frumos dintre parcurile iugoslave ce le-am văzut colindînd țara. Grădina aceasta cuprinde lacuri bine îngrijite, are o vegetație bogată. E un rai al oamenilor maturi, dar mai mult al copiilor, căci mamele își aduc aici odraslele dragi să se amuze copios, la grădina zoologică, plasată în plină pădure.

Întă-ne în Piața Zrinski. În față ne apare o clădire masivă, construită în stilul renașterii. E sediul Academiei iugoslave de științe și arte. Pe lângă biblioteca și galeria de artă a academiei, aici se află și fosta galerie de arte a lui Iosip Juraj Strosmeier (1815—1905), cuprinzînd importante documente de artă, din trecut. În altă parte se află un adevărat complex cultural: Universitatea, Teatrul popular croat, Muzeul artelor și artizanatelor, Biblioteca centrală, Facultatea de agricultură și silvicultură, Academia de arte aplicate, Școala normală, Muzeul școlar croat, Muzeul etnografic și altele.

Zagrebul — acest oraș cu o via activitate culturală, comercială, edilitară — este încins cu un brîu larg de întreprinderi. Centura industrială cuprinde fabrici mari, cum este vestita „Rade Koncear” specializată în utilaje electrotehnice de mare capacitate. Sînt, de asemenea, uzinele „Jedinstvo”, „Prvomaiska”, „Hromos”, cum și numeroase întreprinderi mai mici constituînd un fel de constelație industrială.

Coborînd, și dînd în autostrada Zagreb — Lubliana — Rieka care continuă înspre Belgrad, de partea cealaltă a orașului, putem ajunge la Tîrgul internațional, binecunoscut în întreaga lume.

Zagrebul este orașul care știe să producă mașini, să cînte, să compună versuri și să le declame. Ca să-l cunoști, trebuie să-l parcurgi la pas, să-l înțelegi în adîncul lui intimitate. Un pas, încă un pas, încă un pas, și orașul vine să te conducă la braț prin istoria sa cea veche și cea nouă.

CONST. SIRBU

Aspect cotidian dintr-o localitate scăldată de apele aceleiași mări care, în apropiere, scaldă plaja luxoasă de la Costa Brava (Spania)

COMUNICATE

Ca un ecou solemn
eterul dens și pur
transmite vești!
Răsună tot mai dur
Comunicat!

Vești ce păreau de mult uitate
izbesc urechile:
Pe paralela 17
și-a-nțins aripa
îngerul durerii
și-al speranței...

S-amestecă de-a valma
singele cu cerul
cu strigăile de lupte
și dor de libertate
Comunicat!

5 000 de baruri la Saigon
ineacă-n Gin
„părerile de rău”
a tonelor de bombe

explodate
pe lângă zecile de sate
în somnul miilor de prunci

5 000 de baruri la Saigon
sugrumă gîndurile calde
plecate triste în Kentucky
la Frisco și în Arkansas.

Pe paralela 17
domnește noaptea
ațîțată din safeuri.
Nesățioasă-clocotitoare
de singe transformat în aur!

Eterul dens și pur
transmite vești
ca un ecou solemn:
Oameni vegheați!
Închideți noaptea
Pe orice paralelă
să triumfe viața!

VICTOR MIRZA

Radio - Televiziune

Din programul pe săptămîna 17—23 octombrie 1965

RADIO

RADIOJURNAL ȘI BULETINE DE ȘTIRI: Duminică: programul I: 7; 20; 22; 23.52; programul II: 7.30; 10.30; 14; 19; 21; 23; 0.52; programul III: 16; 21.30; în fiecare zi de lucru: programul I: 5; 6; 7; 10; 12; 14; 16; 20; 22; 23.52; programul II: 7.30; 9; 11; 13; 15; 17; 19; 21; 23; 0.52; programul III: 18; 21.30.

EMISIUNI PENTRU SATE: Duminică: programul I: 7.30 — Jurnalul satelor; în fiecare zi de lucru: programul I: 8.15 — Jurnalul satelor.

DUMINICĂ: programul I: 7.40 Muzică populară interpretată de Alexandru Grozău și Grigore Kiazim. 10.00 Transmitem pentru sate: „Itinerar marameșan” — emisiune realizată de scriitorul Ștefan Luca. 11.05 Melodii populare îndrăgite de ascultători. 11.30 Întîmplările neobișnuite ale lui Grăia Grozovanu. Scenariu-folclon de Dumitru Almaș. Emisiunea I: „La conacul din Novăcești”. 20.15 Teatru la microfon — „Act venetian” de Camil Petrescu; programul II: 10.35 Din cele mai cunoscute melodii populare. 16.15 Dansuri populare. 18.45 Din cîntecele și dansurile popoarelor. 19.30 „Drag mi-e cîntecul și jocul!”

LUNI: programul I: 7.30 Muzică populară din diferite regiuni ale țării. 14.08 Răsună cîntecul și jocul pe întinșul patriei. 18.50 Muzică populară la cererea ascultătorilor; programul II: 12.00 Pagini alese din creația corală românească. 14.45 Din comoara folclorului nostru. 20.20 Teatru scurt — „Cercul nu există” de Al. Mirodan.

MARTI: programul I: 8.08 Muzică populară de pe întinșul patriei. 14.08 Melodii populare din Transilvania. 16.15 Muzică corală de Ion Chirescu: „Doru-lețul”, „Mama”, „Lele roșie la obraz”, „Cîntec de leagăn”, „Frunză verde foaie fragă”, „Rodica”. 17.30 Răspunsuri muzicale pentru iubitorii de folclor. 21.30 Cîntece populare interpretate de Lucreția Ciobanu; programul II: 9.05 Cîntece de dragoste și jocuri populare. 11.10 Muzică populară interpretată de Lili Creangă, Maria Ciobanu, Constantin Dobre și Alexandru Pinte. 19.30 Teatru la microfon — „Avarul” de Molière. Adaptare radiofonică de Cornel Anastasiu.

MIERCURI: programul I: 10.05 Cîntece de viață nouă și jocuri populare. 13.30 Interpreți de muzică populară: Dumitru Bălășoiu, Ana Pop-Corondan, Ilie Cazacu. 21.15 „Balade populare românești”. Prezintă Alexandru Amzulescu; programul II: 9.25 Cîntece despre apele patriei și jocuri populare. 16.00 Din muzica popoarelor. 19.05 Itinerar folcloric. 19.40 Transmitem pentru sate: Creșterea vacilor cu lapte — obiectiv important în sectorul zootehnic. 22.35 „Cîntecul primei iubiri” — muzică ușoară.

JOI: programul I: 7.45 Muzică populară interpretată de Nelu Orian și Petru Bundis. 11.39 Un nume drag, o melodie cunoscută. 12.13 Din folclorul muzical bănățean. 12.30 Aici... Craiova I. 15.30 Coordonate culturale 1965: Izvoare fermecate: „Valea Someșului și cîntecele ei”. Prezintă Gh. Sbircea și Virgil Medan. 16.15 „Patrie bogată-n frumuseți” — program de cîntece și jocuri. 17.30 Cîntece și jocuri populare la cererea ascultătorilor; programul II: 8.00 Muzică populară interpretată de Maria Peter, Ion Sasu și Fănică Stă-

nescu-Românești. 13.57 „Poemul Carpatilor” de Alexandru Pașcanu. 17.15 Muzică ușoară de Sergiu Malagamba și Horia Roșca.

VINERI: programul I: 10.05 Cu cîntecul și jocul de-a lungul Oltului. 11.15 Teatru la microfon: „Un milion pentru un suris”. Adaptare radiofonică după comedia lui Anatolii Sofronov. 17.30 În slujba patriei. Emisiune festivă închinată Zilei Forțelor Armate ale Republicii Socialiste România; programul II: 8.00 Anotimpurile și melodii lor. 13.08 Cîntece și jocuri populare. 17.30 Cîntă orchestra de muzică populară „Miorița” a Filarmonicii de stat din Brașov.

SIMBĂTĂ: programul I: 8.22 Jocuri din Vrancea. 13.15 „Imn partidului” — program de cîntece. 14.08 Din folclorul muzical al popoarelor. 18.03 În jurul globului: Cronica săptămînală de Florin Hera și Nicolae Popescu. 19.00 „Aduceri aminte” — program de romane. 21.00 Interpreți ai muzicii noastre populare: programul II: 11.50 „Arcusuri veșele” — muzică ușoară. 15.30 Melodii populare din Muntenia. 19.40 Emiție radiofonică — Liviu Rebreanu (V), „Ion” — etapă capitală în dezvoltarea romanului românesc. 20.30 Interpreți de dincoară ai muzicii noastre populare.

TELEVIZIUNE DUMINICĂ

11.00 Emisiune pentru sate. Din cuprins: ● O întrebare și un răspuns despre cea mai importantă lucrare de toamnă: semănatul. ● O întîlnire cu intelectualii unui sat din Regiunea Galați. ● Un reportaj despre „Oameni, locuri și obiceiuri” de pe meleaguri băcăne. ● Evocări din viața lui Barbu Lăutaru, sustinute muzical de orchestra „Barbu Lăutaru” a Filarmonicii de stat „George Enescu”.

15.15 Duminica sportivă. ● Transmisivă de la Stadionul Republicii: aspecte de la întîlnirea de atletism dintre formațiile Steaua, Știința și Rapid, programată în cadrul campionatului republican pe echipe.

19.30 „Cu mască... și fără mască”. Emisiune de varietăți-concurs, de Georgeta Postolea și Sorin Grigorescu.

LUNI

20.00 Film: Mă iubeste... nu mă iubeste.

MIERCURI

20.00 Teatru: „Stăpînul apelor” de Constantin Pastor.

JOI

21.00 Din toată inima. Spectacol prezentat de formațiile artistice de amatori ale Sindicatelor din regiunile Brașov și Suceava.

VINERI

21.00 Parada vedetelor. În emisiunea aceasta, este prezentat cunoscutul actor, dansator și cîntăreț american, Fred Astaire.

22.00 Recitalul pianistului Valentin Gheorghiu.

SIMBĂTĂ

21.00 Film: Sfîntul (al III-lea episod). 21.50 Muzică populară românească interpretată la instrumente mai puțin cunoscute.

George Ranetti
văzut de NEAGU RĂDULESCU

George Ranetti ar fi avut în această toamnă nouăzeci de ani. Cu trei ani mai tânăr decît Alexandru Cazaban, cu cinci ani mai bătrîn decît Gala Galaction, Mihail Sadoveanu, D. Anghel, Octavian Goga, Panait Cerna, Emil Girleanu, el a făcut parte din generația imediat următoare lui Al. Vlahuță, Barbu Delavrancea, George Coșbuc. Nu era citat printre „scriitori”, fiindcă nu publica nici versuri și nici romane, nici nuvele. Era considerat un „umorist”. Cel mai strălucit gazetar umorist al nostru, alături de Anton Bacalbașa, pe care l-a întrecut ca viață și ca fecunditate. Mereu prezent pe arena publicistică, jonglînd cu versul și cu proza precursor al lui A. Mirea, G. Topîrceanu și M. Sevastos, el a tipărit numeroase cronice rimate, pline de vervă, versuri usturătoare, satire împotriva olcăturii politice a regatului și a protipendadei, începînd cu monarhia, trecînd prin guvernanți și sfîrșind cu cel din urmă burtă verde.

Era curajos și temut. Prototipul ziaristului-cetățean și, spre deosebire de ceilalți „temuți polemisti”, profund onest, Ranetti nu-și exploata talentul prefăcîndu-l în armă de șantaj. Liber, independent, sprijinindu-se pe numeroșii cititori ai revistei „Furnica”, pe care o scotea săptămînal, împreună cu alt talentat gazetar, N. D. Țăranu, George Ranetti putea să-și expună în voie credințele anti-comformiste, scriînd, cu egal succes, articole umoristice și poe-

fi bucuros să cunoască și atmosfera, preocupările, personagiile populare din trecut, să reconstituie climatul unei epoci perimate.

Marele succes pe care îl întâmpină cărțile de memorialistică dovedește interesul lectorilor noștri pentru peisagiul de acum cincizeci de ani, pentru figurile care aveau ca fond acest peisagiu.

Celebrul Jiquide, caricaturistul de la sfîrșitul secolului al nouăsprezecelea, a tipărit o planșă foarte răspîndită, cu o sută de figuri bucureștene, de la somitățile artei și științei românești, pînă la năzdrăvanul Nicu Metz, omul care își vindea broșurile în trenul Ploiești—București și de care s-a ocupat și George Ranetti.

Am auzit că M. Sevastos pregătește un volum de amintiri de la „Viața Românească”. Ne-ar bucura ca excelența confrate să ne vorbească și de colaborarea lui George Ranetti la reputata revistă ieșeană. Omul acesta de talent, de care manualele didactice nu pomenesc, trebuie integrat nu numai printre corifeii scrisului românesc, printre pamfletarii cei mai înzestrați pe care i-am avut, dar și în rîndul luptătorilor sociali, al publiciștilor de merit și de curaj, care, într-o lume de afaceriști, de lingușitori ai celor bogăți și puternici, știa să rămînă de sine stătător, să spună adevărul în față, și, cu torța luminătorului, să dea foc putregaiului!

Prieten cu I. L. Caragiale, care se stabilise la Berlin, ca protest împotriva repetatelor ofense și persecuțiilor suferite din partea guvernanților de atunci, George Ranetti l-a trimis această scrisoare publică în care-și arăta dezgustul pentru lumea burghezo-politicianistă în care trăia:

Numai franuzească auzi prin saloane
Și ar fi ridicol dacă-ntr-o cucoane
Te-ai sluji de graiul lui Miron Costin...
Ce noroc, maestre, că stai la Berlin!

Mulți ce se răsfăță azi în bogăție
Prădară a obștei seacă visterie
Și toți albi scoși fură ca floarea de crin...
Ce noroc, maestre, că stai la Berlin!

Trintorii-n orașe, de-mbuibare crapă
Iar țărănul n-are după ce bea apă
E tratat mai bine-n ocnă un asasin
Ce noroc, maestre, că stai la Berlin!

GEORGE RANETTI

de
Victor
EFTIMIU

zie satirică, trimișind, la Iași, „Vieții Românești”, scrisori din București, în care tonul, mai mult informativ decît caustic, le dădea acestora o actualitate și o greutate literară.

Ce păcat că rotativele și hîrta de care dispunem nu sînt suficiente, ca să putem tipări, pe lingă atîtea alte pagini uitate, scrisorile bucureștene ale lui George Ranetti, documente ale vremii, oglinzi fidele ale unei societăți dispărute.

Avid de lectură, îndrumat spre lectură de avîntul cultural luat în anii puterii populare, publicul nostru cititor ar

FABULE

STICLA ȘI DOPUL

O sticlă cu spumos, odată,
De sus și pînă jos etichetată,
Făloasă
Pinteaoasă
Și-arțăgoasă,
Zicea că s-a scîrbit de dop, atît
Că parcă-l simte ca un os în gît.
Și cum era ea plină de alean,
Scîrbită cu dopul pînă în tavan.
Dar nu rămase bine fără dop
Că și licoarea îi țîșni potop.

Găcind-o amărită și deșartă,
Stăpînu-oftă și o luă la ceartă:
— Să ai la etichete nu-i scofală
Cînd ești pe dinăuntru-atît de goală!

ION N. BARBU

comuna Gh. Doja-Slobozia

NĂRAV VECHI

Intr-o stîină cu prestanță
(Club sportiv de performanță)
Zilnic dispăreau mioare
Fără urmă. De ce oare?
Nu știu care antrenor
Angajase-un lup... maseor.

SCUZĂ

Gonit cu acul de albine,
Un urs, întors de la stupine,
Le spuse alor lui, șiret:
„Și-așa-s bolnav de diabet!”...

TITI GHEORGHIU

Vaslui

MORMOLOCUL

Mă gîndesc mereu, și-n minte
Văd întinsă, verde, marea
Zbuciumîndu-se fierbinte,
Legănînd de toarte zarea.

Nu-i mai bine-n balta mea, că
Nici un val nu mă înecă?

INSULTĂ

Vulpoiul pare astăzi
Înfuriat amar!
Motivu-l știm:
Dihorul
I-a spus
Că-i găinar.

NICOLAE MIRON

comuna Oleşani — Horezu

DEANDOASELEA

Meșterul MITACHE

Trei săptămîni. Atît a lipsit Mitache de-acasă. Unde a fost? A dispărut într-o sim-bătă seara fără să spună nimănui o vorbuliță. Abia începuse să răsufli ușurat, cînd mă pomenesc cu o telegramă trimisă din Vălureni-sat în raionul vecin.

„Suferind pat stop. Veniți grabnic. Aduceți o mie. Al vostru Miti!”.

Poftim! Mitache a ajuns Miti. Și Miti „modest” ca întotdeauna, ne cerea să venim de urgență cu o mie. Aveam de ales? O fi căzut necazul pe om, mi-am zis și iată-ne la drum, apoi la patul de suferință al lui Mitache. Ne-a întîmpinat cu gemete și reproșuri.

— Acum se vine? Dacă muream aici printre străini? Ați adus mie?

— Adus, Miti, adus. Dar ia spune, ți-ajunge una? Văd că ți-au dat mai multe și nu te-ai săturat.

— Vezi băi, tată socrule, cum te iei mereu de mine? Eu vorbesc serios și tu?

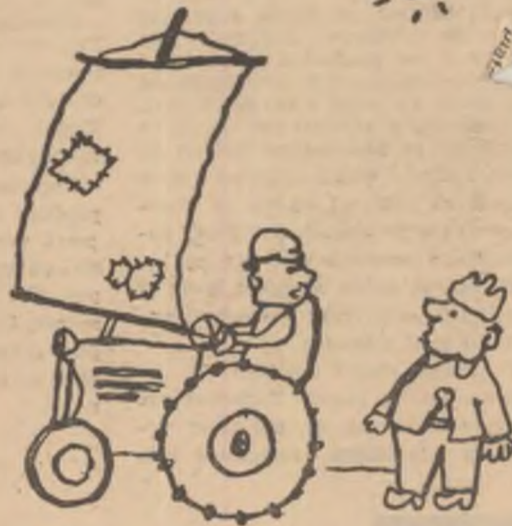
Ce-a făcut și cin' l-a mîngîiat în halul acela, de nu mai aveai unde pune degetul de vinătăi, am aflat de la gazdă. Într-o bună zi oamenii s-au pomenit cu el în sat; se lăuda că-i reparator de televizoare, radio, mașini de spălat rufe, aspiratoare, motociclete... Pînă și la aparate de fotografiat se pricepea. Unii l-au crezut și, ca să nu mai meargă la oraș cu aparatele scumpe, hai la el. Cere bani mulți, meșterul, și avea un obicei: plata înainte!

La început, a dus cîteva aparate la atelierul din oraș, s-a rugat să i le repare pe loc, le-a adus înapoi și oamenii au rămas încîntați de priceperea lui. Dar după aia, să te ții! „Vino miine”. „Vino joi”. „E gata sîmbătă”. „Marți va cînta mai ceva ca privighetoarea” și tot așa la fiecare.

Și pentru că avea bani, cine mai era ca el? Sîmbăta și duminica, la jocuri și dansuri, tovarășul Miti era cel dintîi. Și asta încă n-ar fi fost nimic. Dar putea cineva să spună muzicanților ce să cînte? Cum, fără aprobarea tovarășului Miti, care se instalase pe post de smeu? O dată a încercat un flăcău și ce i-a pățit pielea, numai el știe; că, altminteri, Mitache-i destul de vinjos. Incepeau muzicanții un dans, tovarășul Miti cerea sîrbă. Cîntau oamenii sîrbă, Miti avea poftă de vals. Cine nu era de acord, o pățea. Și, de vreo două ori, au pățit-o și muzicanții. Pînă cînd într-o zi... Și-a găsit nașul! L-a criticat unul pentru atitudinea lui de staroste de huligani, pînă i-a muiat oasele.

Acum trebuie să restituie banii oamenilor, luați acot pentru reparațiile pe care nu le-a făcut. Deocamdată l-am girat eu. Mi-a promis că se face băiat de treabă, că de-abia așteaptă să-i treacă vinătăile ca să poată pleca la lucru în sat. Și c-o să muncească, o să muncească, pînă i-o zice eu „ajunge”!

N. CREANGĂ

— Aștept vînt favorabil sau piese de schimb!
(Desen de I. Babucov — R. P. Bulgaria)

— Și dacă poți, impușcă măcar o jumătate de kilogram de carne de porc...
(Desen din revista „Ludas Matyi” — R.P.U.)